

**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Connimbricensi Academia
Sacrarum Litterarum primarii Professoris Opvs, De Virtvte
Et Statv Religionis**

Qvo Quid Contineatvr, Index proximus indicabit

De Obligationibus Religiosorum ex Regula, Prælatione & subiectione
regulari prouenientibus, De varietate Religionum tam in genere, quàm in
specie, De Religione Societatis Iesv in particulari

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1626

V. An professio conuenienti modo in Societate fiat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93501](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93501)

proportione, de hoc voto dicendum est: nam in ordine ad missiones, atque adeo in ordine ad habitandum in hoc vel illo loco, ita est professus Societatis alieni iuris, ut quidquid efficere vel contrahere velit, illi obligationi repugnans, validum esse non possit. Habet ergo hoc votum eandem solemnitatem, quam generale votum obedientie servata proportionem, & ideo de illa nihil amplius dicendum superest.

CAPUT V.

Utrum professio convenienti modo in Societate fiat.

Vo in modo emittendi professionem considerari possunt. Vnum est id, quod pertinet ad substantiam eius: aliud ad exteriorem solemnitatem, & caeremoniam spectans. Vtrumque potest in praesenti brevisimè explicari, quia substantialia huius professionis, iam ferè declarata sunt, accidentalialia, verò sunt paucissima.

De modo substantiali.

I. Ad substantiam, ergo huiusmodi professionis ex parte emittentis illam, supposita legitima receptione, & sufficiente probatione, de quibus supra in lib. 3. cap. 1. & hoc lib. 6. cap. 2. dictum est, supposita etiam debita intentione profitendi, solum sunt verba illa quae habentur in §. p. constit. cap. 3. §. 3. Ego N. professionem facio, & promitto omnipotenti Deo, coram eius virgine matre, & universa celesti curia, ac omnibus circumstantibus, tibi reverendo Patri Generali Societatis Iesu locum Deitamenti, & successoribus tuis, perpetuam paupertatem, castitatem, & obedientiam, & secundum eam, peculiarem curam circa puerorum eruditionem, iuxta formam vivendi in literis Apostolicis Societatis Iesu, & in eius constitutionibus contentam, insuper promitto specialem obedientiam Summo Pontifici, &c. In quibus verbis considerare licet, distinctissimè contineri omnia, quae sunt de substantia status religiosi, ita ut nulla ratione professio magis expressa fieri posse videatur. Nam in ea in primis expressè fit traditio per verbum profitendi, deinde singula vota sigillatim exprimuntur, declarantur, extenduntur, & limitantur: ac denique etiam insinuat totum hoc fieri in religione, per Sedem Apostolicam approbata, dum literarum eius mentio fit.

II. Nihilominus tamen advertere necesse est, non omnia & singula illa verba esse de substantia & valore huius professionis, multa enim ponuntur ad ornatum, vel maiorem decentiam ac deuotionem, ut quòd fiat promissio omnipotenti Deo, quòd coram virgine matre, &c. quòdque fiat Generali & successoribus, in rigore enim satis est, profiteri, & quatuor vota expressè emittere: hoc enim videtur esse in hac religione necessarium, & substantiale, ex mente constitutionum eius. Quapropter adverteri etiam potest, omnia haec verba, quantum ad dictam expressionem votorum, & professionem, sumi per modum vnius continuatae orationis, quae non habet perfectum sensum, donec tota proferatur; ita ut si quis solum diceret: Ego profiteor in Societate Iesu, & promissionem expressam taceret, non fieret professus. Idem censo de singulis votis substantialibus, quod in tribus primis est manifestum, quia sunt de substantia cuiuscunque professionis. & in hac religione, nisi explicite fiant, non censentur fieri, unde qui vnum emitteret, professionem non faceret, & ideo nec reliqua duo valida essent, quia non fiunt, nisi ut annexa professioni.

III. De quarto autem posset esse maior dubitatio, si quis post prolata illam formam, usque ad illa

verba, iuxta formam in constitutionibus contentam, nollet ultra progredi, nec quartum votum emittere, an maneret verè professus trium votorum Societatis. In quo mihi breuiter dicendum videtur ex parte sua manere professum, quia supponimus habere intentionem profitendi illo modo, qui per se sumptus sufficit ad quandam veram professionem faciendam: ex parte verò Societatis, dependere huiusmodi valorem ex intentione acceptantis: nam si ille legitime talem professionem acceptet, valida erit, alius verò minime, ut in sequenti puncto declarabitur.

Ex parte igitur Societatis de substantia huius professionis est, ut in manibus alicuius fiat, qui illam possit acceptare, & acceptet: hoc enim est de substantia cuiuscunque professionis, quia est veluti contractus reciprocos, ut tomo praeced. tractatum in communem est. Est autem hoc singulare in Societate, ut iure ordinario, potestas admittendi ad professionem, in solo Praeposito Generali sit, ita enim statuitur §. p. constit. cap. 1. §. 2. & p. quæst. cap. 3. in principio. Quia verò in his locis generaliter est sermo de omni admissione, tam ad professionem, quam ad alios quoscunque gradus, etiam novitiorum, & de omnibus dicitur potestatem recipiendi esse apud Generalem, posse tamen per se, vel per alios illam exercere, ideo aliis in locis declaratum est, hanc commissionem admittendi ad professionem ordinariè non debere generatim fieri Provincialibus à Praeposito Generali, sed in particulari ad has, vel illas personas ad professionem admittendas post diligentem inquisitionem, & bonam ac sufficientem informationem de eorum vita, & doctrina, ut patet ex declaratione dict. cap. 3. partis, in lit. A. & ex cap. 2. §. p. constit. in princ. ubi in declaratione additur, in remotissimis Indiarum regionibus, posse facilius generalem commissionem fieri, in cæteris verò locis non facile. Ex quibus verbis intelligere licet posse aliquando fieri hanc commissionem confusè, & in communi pro arbitrio prudenti Generalis, & ideo hoc non pertinet ad substantiam, sed solum quòd potestas sit Praepositi Generalis, vel à Generali commissa. Est autem notanda differentia inter professionem, quae immediate ab ipso Generali acceptatur, vel per alium: nam ipse potest libere acceptare, ut voluerit, alij solum iuxta potestatem sibi delegatam, quia in Generali est hac potestas tota quòta ipsa est, in aliis verò solum quantitas datur.

Vnde in casu supra posito de illo, qui ex intentione Generalis accedit ad emittendam professionem, & quatuor votorum, & postea in ipso adhibuit, & accepit non vult emittere quartum votum: dicendum est, si professio fiat coram ipso Generali, in voluntate eius esse illam acceptare, necne? & si acceptet validam esse, quia nihil aliud expectabatur; si verò non lit acceptare, posse id facere, & professionem manere nullam, quia supponimus Generalem accepisse animo acceptandi professionem quatuor votorum: nõ ergo censetur acceptare, donec tota professio finiatur, & ipsa, vel scriptum, in quo continetur, recipiatur, vel saltem taceat, & consentiat: ergo quando quartum votum non emittatur, adhuc manet res suspensa, donec Generalis explicet mentem suam.

At verò si professio admittenda sit per alium, cui demandata solum est potestas admittendi talem personam ad professionem quatuor votorum, non ad acceptandam, potest talem professionem acceptare, quia non est ei commissa illi potestas commissa acceptandi ad alium gradum, nisi ad professionem quatuor votorum: & ideo non potest ad aliquem alium gradum, etiam inferiorem: quia hi gradus non distinguuntur sicut pars & totum, ut qui possit totum, possit & partem, sed distinguuntur, ut quædam tota, seu mem-

seu membra diuersa, inter quæ non potest fieri illatio, vt qui possit vnum, etiam maius generare, possit & aliud etiam inferius. Maxime, quia professio trium votorum raro, & ex magna causa conceditur in Societate: & ideo non potest, is qui ad professionem quatuor votorum approbatus est à Generali, ad professionem trium votorum tantum admitti, sine noua eiusdem Generalis cõcessione. Potest denique ad hoc confirmandum, argumentum à simili sumi, ex iuribus asserentibus, cui mandatur prouideri de integra præbenda, etiam si in Ecclesia sint ram integræ, quam dimidia præbendæ, & ipse velit dimidia esse contentus, non posse de illa prouideri, & cui mandatur dari præbenda certæ quantitatæ, non posse dari præbendam minoris valoris, etiam ipso volente, cap. c. de non sacerdotali, de præbend. in 6. & subiungitur ratio, Non enim huiusmodi mandata (quorum fines diligenter seruari oportet) debent ad casus alios, quàm expressos extendi. Hæc autem ratio, & decisio, cum eadem, vel maiori proportionem in presenti, locum habet,

De modo accidentali.

VII. Circa modum accidentalem, seu solennitatem huius professionis, vel loqui possumus de ea, quæ antecedit ipsam professionem etiam remotè, quæ magis propriè dici potest dispositio, vel de ea, quæ committitur ipsi proficendi actum, & quidem pro antecedere solennitate, seu dispositione ad professionem hanc, multa præscribuntur de iure ordinario Societatis. Nimirum longa probatio, sacerdotium, ætas 25. annum excedens, eruditio prout in c. 1. huius libri tractatum est; proximus verò requiritur defensio thesium Philosophiæ, ac Theologiæ, quatuor argumentantibus, vt habetur p. 5. constitut. c. 2. §. 2. quod retinetur in 4. congregat. decreto 11. quantus verò profectus in iis sciètiis postuletur: ita tandem in 7. congreg. decreto 23. n. 3. statutum fuit. Nemo ad quatuor votorum professionem admittatur, nisi qui sub fine anni quarti deprehensus fuerit tantum eruditionis habere, quantum necessum foret ad Philosophiā, ac Theologiam cum satisfactioe docendum, nisi forsau ad gubernandum, vel concionandum, illustra talenta haberet, &c. vbi etiam rigorosa satis forma examinis præcipitur, quæ ibi videri potest: requiritur deinde à professuris, vt Societatis institutum, ac Pontificias Bullas attentè euoluant in c. 4. examinis n. 41. & a libiorem vt triduo offitium mendicent, vt denique per dies octo ante ipsam professionem exercitiis spiritualibus vacent, de quibus in lib. 9. a. c. 5. agendum erit.

VIII. Iam verò pro solennitate comitante ipsam professionem actum paucissimæ quidem cõgruentiæ, sed grauissimæ, & antiquitati valde consentaneæ in citato loco Constit. p. 3. cap. 3. præscribuntur, idque in Congreg. decreto 36. habetur ratum, atque item in can. 20. vbi primò postulat, vt hæc professio publicè fiat coram domesticis, & externis, qui Missæ sacrificio interfuerint. Quæ circumstantia videri potest essentialis, vt professio non sit clandestina, vt quæ de illa in foro Ecclesiæ constare possit, sed de hoc in tomo superiori diximus, agentes de professione religiosa in genere, omnino seruandam esse hanc circumstantiam propter rationem factam: hætenus verò nullum inueniri ius irritans professionem aliter factam: idem ergo in præsentis dicimus, quia nec in constitutionibus, nec in Bullis Societatis inuenitur speciale ius irritans, vel maiorem necessitatem imponens: & ideo non magis credimus hanc circumstantiam esse substantialem in præsentis, quàm in professionibus aliarum religionum.

IX. Secundò postulat, vt ante professionem præ-

Franc. Suar. de statu relig. Tom. IV.

cedat Missæ sacrificium celebratum publicè ab eo, qui professionem admissurus est, finitoque sacrificio habens in manibus sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, ad eum se conuertat, qui professionem emissurus est, & ita eius professionem audiat. Quæ cõgruentia sine dubio grauissima est, & magnam reuerentiam conciliat: & licet peculiaris nostræ Societatis esse videatur, in aliis enim religionibus non solet fieri professio tempore Missæ, nec finito sacrificio: non est tamen noua: nam in primitiua Ecclesia ita fuisse vñtatum ex Dionysio intelligimus cap. 6. de Ecclesiæ hierarch. vbi sic inquit, stat quidem sacerdos ante sacrum altare, monasticam impressionem psallens, &c. vbi licet non faciat expressam mentionem sacrificij quod præcederet; verisimile tamen est ita fuisse vñtatum, & hoc significare cum ait, sacerdotem stantem ante altare (vtique sacrificio peracto) mysticam inuocationem super eum, qui professionem emissurus erat, solitum fuisse inchoare, quod ex aliis, quæ ibi subiungit, magis intelligitur, vt statim in numer. 10. exponemus. Denique Societas loco illius inuocationis, solo sacrificio Missæ, & precibus, ac collectis eius contenta est, & illum etiam morem quoad cantum, & psalmodiam non imitatur, quia chorum non proficitur: & in omnibus actionibus suis vniformiter, ac simpliciter procedit, & ad debitam solennitatem sufficit Missa publicè dicta, etiam si absque cantu proferatur: magnamque reuerentiam ac timorem conciliat præsentia Iesu Christi, D. N. in manibus sacerdotis existentis, vt in manibus ipsius Iesu Christi, potius quàm Prælati professio fieri intelligatur.

Tertiò ille qui professionem emissurus est, dicta confessione generali, voce alta professionis formam supra à numer. 1. explicatam, ex scripto legit, vbi meritiò vox alta postulat, vt ab absistentibus de officio, audiri possit, & intelligi: scriptum autem requiritur, tum ad maiorem solennitatem, & certitudinem, vt infra in num. 11. iterum dicitur: tum etiam vt in singula verba formæ, quæ vel substantialia, vel decentissima sunt, fidelius, & securius, proferantur. Sic etiam D. Benedictus in sua regula cap. 5. 8. præcipit professionem in scriptis redigi. Additur autem in prædicta constitutione oportere, vt scripta illa vouendi, per aliquot dies antea fuerit considerata cum diuturna meditatione, & singulari animi, & sensuum omnium collectione, vt in examine cap. 4. §. 41. explicatur. Et ob hanc causam non sunt à sacerdote in huiusmodi actione interrogationes illæ, & exhortationes de sacculi renuntiatione, de perfectione vitæ, ac status talis religionis, & similibus, quæ loco supra citato Dionysius commemorat, quia supponuntur hæc, & per longa probationum tempora esse satis interrogata, & propostita, & per proximos præcedentes dies esse multum præmeditata.

Quartò finita forma professionis, qui eam emittit, sanctissimum Eucharistiæ sacramentum sumit de manibus eius, qui professionem admittit. Hoc etiam olim seruatum fuisse Dionys. supra testatur, qui 2. p. illius c. 6. ita cõcludit, vbi vero ille, (id est, monachus) ista omnia intente promiserit, diu horum ministeriorum participem efficit. cuius rei causam in fine 3. partis eiusdem capituli sic addit. In fine vero omnium, sacerdos ad diuinam ita instructum vocat communionem, aperte scilicet insinuans, eum, qui sic consummatum est, non modo contemplatorem fore sacramentorum, sed in morem medi ordinis ad communionem accessurum, sed augustiore scientia fretum alio, quàm sanctus populus, modo ad communionem diuinam participationem admittendum. Ac si diceret per hanc communionem moneri religiosum maiori puritate, & consideratione, quàm communem populum debere diuinissimum hoc sacramentum

Aaa 2 tractare,

solennitas etiam non irritans si desit.

X. solennitas etiam non irritans si desit.

XI. solennitas.

Eius ratio ex Dionysio.

*Altera ratio
est eadem.*

3. ex auctoritate

tractare, quæ ratio maximè locum habet in professione Societatis, qui & sacerdotes esse debent, & officium assumunt exhortandi, & disponendi homines ad eiusdem sacramenti convenientissimum usum. Vnde etiam subiungit in clericorum ordinationibus sanctam communionem tradi, non solum quia sacramentum hoc est consummatum, & perfectum omnium sacrarum rerum, quia est summa mysteriorum omnium; sed etiam, quia omnes ordines, suo modo, sunt participes singulari ratione huius sacramenti, ut per illud subleuentur, & perficiantur: ob eandem ergo rationem & significationem in fine nostræ professionis nobis diuinum hoc sacramentum traditur. Addimus etiam, per hanc communionem, diuino quodam modo formari, & stabiliri pactum inter Deum ac Societatem, & professum initum. Nam sacerdos dans Eucharistiam, ostendit se acceptare professionem, & in suam communionem spirituales professum recipere: Deus autem, & Christus seipsum principaliter dans, auxilium suum ad fidem ibi datam seruandam tacite promittit, & pignus singularis præmij postea tribuendi, si ab ea non defuerit, tribuit. Professus autem Christum ipsum suscipiens, eum quasi in fidei usorem adducit, & Deo offert de fide, ac promissione a se præstita seruanda.

*XII.
3. solennitas*

Quinto solet sacerdos scriptam professionem accipere de manibus eius, qui professionem emittit; estque bona consuetudo, in signum acceptationis: quamuis necessaria non sit, nec de ea in constitutionibus fiat mentio: quia satis censetur acceptari professio publicè, & cum illa solennitate illam audiendo, & consentiendo, & maximè (ut dicebam) sacram communionem statim impertiendo. Post hæc etiam sequi solet mutua cum amplexu salutatio, cuius etiam meminit Dionysius his verbis, *Cum sanctis aliis, qui astant, virum ipsum salutatur. Per quam salutationem* (ait idem Dionysius 1. 5. p. 3.) *significatur æqualium spirituum sancta Societas, mutuaque & iucunda lætitia.* Et in 3. p. eiusdem cap. 6. ait, *quod si modo quoque, tam sacerdos, quam circumstantes reliqui viri sancti sic dicatum consalutant, sacram intellige Dei præsentium speciem Societatem, qua sibi inuicem cum lætitia, & charitate gratulantur.* Hoc ergo eodem spiritu hæc consalutatio in nostra Societate fit: hæc obseruata differentia, quod Dionysius innuat illam salutationem fuisse fieri solitam ante communionem, in Societate verò fit post finitam communionem, quia illa censetur veluti consummatio professionis: Alia verò quæ demutatione vestium, & tonsione aliisque caeremonijs ibi Dionysius refert & in aliis religionibus iuxta vniuscuiusque modum sanctè seruatur, in hac professione omittuntur, propter rationem supra in n. 8. innuatam, & quia Societas, ut lib. 1. cap. 5. diximus, quoad habitum, & externam speciem vitam proficetur communem. Additur verò in citato loco constit. postea describendam esse professionem, cum omnibus circumstantiis particularibus eius, tam personarum emittentis, & admittentis illam, quam loci ac temporis in libro ad hoc peculiariter deputato ut de tota semper constare possit ad Dei gloriam: similisque diligentia à sancto Benedicto in citato loco regulæ suæ præscribitur, in modo quidem aliquantulum diuersa, quoad substantiam verò & spiritum eadem, in eundemque finem tendens.

De voto simplici non assentiendi relaxationi paupertatis, quoad eligendi Societatis simul in multis votis simplicibus, post solennem professionem emittunt.

Explicatis iis quæ professionem Societatis antecedunt, & comitantur, restat dicendum de illis quæ consequuntur: supponendum igitur est, in Societate obseruari, ut peracta professione, & emissis quatuor votis solennibus, separatim, & non ita publicè neque in Ecclesia, sed in Sacristia, vel alio simili loco coram eodem superiore, vel alio sacerdote, qui professionem acceptauerat, & aliquibus domesticis, imò & externis nonnullis aliquando alia simplicia vota emittantur, quæ in Constit. præscripta sunt. Quorum mentio etiam fit in constitutione Gregorij, *Ascendente Domino*, ut hic mos, inter alia instituta Societatis, expresse & in particulari confirmaretur, ut reuera confirmatus fuit. Illorum ergo vim & rationem in hoc & sequentibus capitulis explicare necesse est. Posset autem prius in communi queri, an oportuerit noua vincula addere, vltra illa, quæ sunt essentialia professioni. Nā hic etiam locum habet frequens obiectio de reituitate, cum alix religiones simile quid non obseruent. Item quia videtur alienum à spiritu Societatis vincula multiplicare: ideo enim in eisdem constitutionibus 6. p. c. 5. declaratur exceptis quatuor votis, nullas constitutiones, aut ordinationes obligare ad culpam, ut vitentur laquei incurrendi diuinam offensionem: ergo eadem ratione videri potest, non debuisse multiplicari hæc vota, vel certe cum ibi non excipiantur, videri possunt non inducere grauem obligationem: quia exceptio firmat regulam in contrarium.

Nihilominus non oportet de hac re quætionem mouere, quia certum est, & indubitatum, hæc vota inducere grauem obligationem, quia habet materiam satis grauem, ut videbimus, & sunt vera, ac propriissima vota, ut ex facto ipso, & locis citatis euident est: obligatio autem grauis per se loquendo, ac seclusa contraria declaratione, quæ nulla in præsentem interuenit, inseparabilis est ab huiusmodi voto. Quapropter in dict. cap. 5. 6. p. non omnis alia obligatio votorum excluditur, sed constitutionum, declarationum, & ordinationum, & ideo necesse non fuit, illa vota expresse excipere. Quod verò de aliis quatuor facta sit mentio, & non de his, facile responderetur, quia hæc in illis virtute comprehensa sunt tanquam annexum principali. Vnde vno quasi actu moraliter loquendo, emitti solent, hoc est, non multo post ipsa solennia. Parum autem refert, quod hic ritus vouendi nouus sit, si bonus est, & ad finem huius religionis necessarius, aut valde conueniens. Quæ autem fuerit ratio huius necessitatis, & conuenientix, melius in particulari in singulis progressu explicabitur. In genere verò dicere possumus, per hæc vota non multiplicari onera, sed cauere, quædam mala, vel incommoda, quæ iure timeri possent, si hisce votis non præcluderentur; & ideo sine periculo fieri, & obseruari possent: atque ita nihil repugnare cum spiritu, ac intentione Societatis in altera constitutione 6. p. cap. 5. innuata.

Quod verò attinet ad votum non admittendi relaxationem paupertatis, initio dubitandi esse potest, quia materia huius voti, ita indeterminatè sumpta, est incerta, & indifferens: ergo non est conueniens sola materia voti. Antecedens patet, quia in illo voto paupertas intelligitur, quoad redditus, vel possessionem